

СЕНЦОВ НЕ БУДЕ ПРОСИТИ ПУТІНА ПРО ПОМИЛУВАННЯ — АДВОКАТ

Читайте на 3-й сторінці

Громадськість Криворізького району спонукає поліцію до роботи

Наприкінці серпня поточного року голова Громадської ради при Криворізькій райдержадміністрації Світлана ДЬЯКОВА, виконуючи рішення ради, відвідала райвідділ поліції з метою погодити проведення спільно з його керівництвом засідання, на якому розглянути питання діяльності місцевих правоохоронних органів. Можливість розгляду подібних питань передбачена нормою статті 90 Закону України про поліцію щодо залучення громадськості до розгляду скарг на дії чи бездіяльність поліцейських. Необхідність проведення цього заходу була викликана численними повідомленнями громадян, що проживають на території Криворізького району, про бездіяльність поліції, зокрема, слідчого її відділу. Саме засідання планувалося провести 05.09.2018 р. об 11.00 у приміщенні Криворізького районного відділення поліції, але погодити ці наміри з керівництвом не вдалося, оскільки, за словами Світлани ДЬЯКОВОЇ, напередодні цієї дати її до приміщення не допустили, і ніхто із керівництва до неї не вийшов. Лист на ім'я начальника відділення поліції із запрошенням його взяти участь у засіданні ради був переданий черговому по відділенню.

Коли у призначений час члени Громадської ради разом із громадянами, що мали намір викласти свої скарги, прибули до відділення, їх ніхто не чекав. Лише об 11 годині 30 хвилин до приміщення завітав начальник відділення поліції Т. О. КІЯСЬ, який відмовився від спілкування з присутніми у разі ведення відеофіксації. Громадському активу довелося звертатися на гарячу лінію МВС у Дніпропетровській області та до начальника Криворізького відділу поліції ГУ Національної поліції в Дніпропетровській області Р.О. ТКАЧЕНКА зі скаргою на неправомірні дії КІЯСЬ. Після цього членів ради і зацікавлених громадян таки допустили до актових залів, а засідання розпочалося о 12 годині 47 хвилин.

Як зазначила у своєму дописі на Фейсбуці Світлана ДЬЯКОВА, «після заслуховування усіх

ГРОМАДСЬКА РАДА
при Криворізькій районній
державній адміністрації

м. Кривий Ріг, вул. Кобиланського, 152 тел. /067/ 619-11-11, /098/ 825-57-53

ЗМІНИ
ВЛАДУ
НА
КРАЩЕ

Криворізьке відділення
поліції Криворізького
відділу поліції ГУ
Національної поліції
України в
Дніпропетровській області
Кіясь Тарас Олександрович

Шановний Тарасе Олександровичу!

Громадська рада при Криворізькій районній адміністрації стурбована значною кількістю звернень громадян та громадських організацій щодо низької якості слідчих дій по кримінальним провадженням у Криворізькому районі.

Для з'ясування причин та реагування громадськості на проблеми, які заважають повноцінному розслідуванню, запрошуємо начальника слідчого відділу Криворізького відділення поліції на засідання громадської ради при Криворізькій адміністрації, яке відбудеться 05 вересня 2018 року об 11.00.

Голова ГР при Криворізькій РДА

С.В. Дьякова

присутніх Громадська рада прийняла рішення провести наступне засідання ГР 12.09.2018 р. об 11.00 та прийняти рішення про затвердження тексту колективного звернення до міністра МВС про бездіяльність слідчого відділу Криворізького відділку поліції».

Микола КОРОБКО,

м. Кривий Ріг

Світлина розміщена за адресою:
https://s.0564.ua/section/newsInText/upload/images/news/intext/000/043/990/7_5b92adad941b9.jpg

Громадянська позиція

Колективізація і голодомор на Бориспільщині

Назавжди вдячний долі за те, що з липня 1992 р. по серпень 1996 р. працював відповідальним секретарем Бориспільської районної комісії з питань поновлення прав реабілітованих. Комісією було створено на виконання Закону України від 17 квітня 1991 р. № 962 «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні». Цим нормативно-правовим актом Верховної Ради наша держава реабілітувала всіх осіб, які з політичних, ідеологічних, соціальних, національних мотивів зазнали необґрунтованих репресій на її території в часи панування в Україні окупаційного, антинародного, комуністичного режиму.

Упродовж чотирьох років мав можливість зблизька поспілкуватися майже з чотирма сотнями жителів Бориспільщини - безвинними жертвами реалізації Кремлем злочинної політики «класової боротьби» і будівництва «світлого майбутнього». До комісії зверталися громадяни (або їхні спадкоємці), які під час примусової колективізації за рішенням влади зазнали репресій у формі розкуркулення: брутального пограбування і нищення індивідуальних, високо продуктивних селянських господарств, незаконного вилучення всього нажитого чесною працею майна, а також судових і позасудових розправ, принижень, катувань і депортацій. У 1932-1933 р. р. вони пережили навмисне організований комуністичною владою голодомор. Люди, які приходили до нашої комісії, з душевним болем, часто зі сльозами на очах розповідали про жахливі злочини, скоєні в ті страшні часи окупантами і їхніми посіпаками проти родин дбайливих хліборобів, а також про страхотливі репресії 1937-38 років.

Наводжу декілька показових фактів із числа багатьох почутих і задокументованих. Мешканець Борисполя **Іван Панасович Сайко**, 1904 р. н., розповів таке. «Я з родини споконвічних хліборобів. З дружиною і двома маленькими доньками-близнятками проживав у Борисполі. Мали добротний будинок, клуню, хлів, двоє коней, декілька свиней, віз, плуг, культиватор, борони, молотарку і крупорушку. Обробляли 5 десятин поля. Ще в молодості пізнав від батька багато таємниць продуктивного землеробства, завдяки чому збирав високі врожаї зернових культур. Особливо щедро завжди родила гречка. Працювати біля землі допомагали нам родичі. Під час збирання врожаю наймав декількох земляків—людей працюючих і сумлінних. За допомогу щедро їм платив, смачно і сито годував. Тому ніхто з тимчасових працівників ніколи на мене не ображався. Навпаки, всі були задоволені нашими дружніми стосунками. На крупорушці ми виготовляли гречану крупу, яка користувалася великим попитом навіть на ринках Києва. Завжди справно і чесно сплачував податки. Усі зароблені гроші витрачав на купівлю нового реманенту, ремонт господарських будівель. Як ми жили? Завжди працювали. Не знали, що таке відпочинок, ніколи не їздили до морів. Харчувалися простою селянською їжею. Не мали ні золота, ні ювелірних виробів.

На початку березня 1930 року, коли я готував реманент до весняних польових робіт, несподівано прийшло лихо. Якогось ранку у двір увірвався гурт озброєних п'ятих людей (серед них переважали місцеві нероби й гультаї) і без жодних пояснень раптово, по-бандитськи заходили грабувати наше майно. Виводили худобу з хліва, з клуні виносили реманент і збіжжя. Повибивавши в хаті вікна й двері, виносили надвір меблі, одяг, посуд. Залили водою вогонь у печі, розбили горщики з їжею. Наші діти, що доти мирно спали, почали плакати. Бандити, грубо відштовхнувши мою дружину, повикидали наших дівчаток з коліски через вікно на сніг.

Коли я, отямившись від побаченого, почав боронити родину і захищати майно, грабіжники люто накинулися на мене й повалили на землю. Жорстоко побивши (ногами і прикладами рушниць били по голові, у груди і спину), пригрозили негайним розстрілом на місці за спротив владі. Обзивали мене класовим ворогом, контрреволюціонером, експлуататором. З перекошеними від люті обличчями кричали, що таких ворогів народу і партії, як я і моя родина, треба поголовно винищити. Бо ми -- пережиток минулого і заважаємо народові будувати світле майбутнє. Тоді зв'язали мені руки й потягли до місцевої буцегарні. У камері, до якої мене вкинули, вже було четверо чоловіків. Усі такі, як і я, пограбовані і побиті господарі - бориспільці і жителі сіл нашого району. За той час, що нас тримали у голоді й холоді, до тісної камери привели ще шістьох людей.

Через декілька днів нас під конвоем привезли на залізничну станцію і без жодних пояснень вкинули в холодний товарний вагон. Перед тим, як поїзд рушив, зачитали судовий вирок, з якого випливало що всі ми - вже не дбайливі хлібороби, які своєю важкою щоденною працею годували державу, а карні злочинці, вороги народу.

(Закінчення на 3 стор.)

І знову — фестиваль правди

ПРО ФЕСТИВАЛЬ, першими регіональними партнерами якого в Кривому Розі були ми, криворізькі просвітяни й правозахисники, приємно писати. Тим більше, що для нас, з 2007-го, пішов уже дванадцятий рік активної роботи.

У цьому числі ми подаємо знайдену нами цікаву інформацію про організатора DOCUDAYS UA Геннадія КОФМАНА, а також повідомлення про чергову нараду регіональних координаторів фестивалю, яка наприкінці серпня відбулася в Києві, ілюстровану світлинами із фотоальбому про цю нараду.

До Кривого Рогу завітає Міжнародний фестиваль Документального кіно про права людини Docudays UA

У дні 28 – 30 серпня поточного року у Києві відбулася чергова зустріч регіональних координаторів Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA на тему організації та проведення його осінніх заходів у різних районах країни як Мандрівного фестивалю. Важливе місце в обговоренні зайняло питання поліпшення і урізноманітнення підходів до якісного охоплення значних верств населення, до оволодіння знаннями про права людини мистецькими засобами кінематографа. У програмі зустрічі мали місце тренінги

з питань проявів дискримінації, а також безпеки діяльності. Як елемент дохідливого розуміння правозахисної тематики розглядалися можливості застосування живої бібліотеки – співбесід з особами-носіями практичних знань з окремих питань правозахисної тематики. Учасники зустрічі обговорювали питання розширення поля діяльності фестивалю за рахунок віддалених від центрів населених пунктів, ефективної організації кіноклубів з різними варіаціями глядацької аудиторії.

У ці дні ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство» опрацьовує плани проведення Мандрівного кінофестивалю на Криворіжжі, який має відбутися в осінній період поточного року.

На світлинах: під час зустрічі регіональних партнерів.

Світлина розміщена за посиланням: <https://www.facebook.com/DocudaysUA/photos/fpp.129052510471158/1764630616913331>

Геннадій КОФМАН: «Документалістика — це кіно, яке не має меж»

Продюсер Геннадій Кофман зазнавав фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA 15 років тому. Тоді він буквально вишукував авторські стрічки, щоб заповнити фестивальну програму. Сьогодні ж тішиться сміливістю та запалом нового покоління авторів. На фестивалі мобільного кіно Mobile Flix Fest 2018 Геннадій розповів про нове покоління української документалістики, а також склав список найкращих документальних фільмів.

ЛЮБОВ ДО ДОКУМЕНТАЛІСТИКИ

- Я полюбив документалістику частково завдяки батькові. Він певний час також нею захоплювався. Придбав собі камеру, літературу. А я, прогулюючи школу, її читав. Потім потрапив на кіностудію, де знімали документальне кіно, асистував. Перший фільм, який викликав у мене сильні почуття, — «Звичайний фашизм» Михайла Ромма. Він спонукав мене вивчати документалістику, пізнавати її глибше. Я почав розуміти, що документальне кіно — таке непередбачуване і таке неймовірне. Я усвідомив, що воно не має меж. Усе залежить від творчого пошуку і виклику, який ти сам собі ставиш. Особисто я люблю кіно-спостереження, де автор не нав'язує власної думки, не озвучує фільм, а дає нам прожити історію разом з героєм віч-на-віч. Це аскетична мова кіно, яка не педалює емоцій глядача.

Дивлюся кіно винятково вночі, сідаю не раніше першої години ночі. Почав нічні перегляди давно, коли діти були малі. Зараз вони виростили і ми одне одному не заважаємо. Однак це чудовий спосіб ізолювати себе від усіх зовнішніх подразників і концентруватися лише на кіно. Я добросовісно й досі намагаюся переглядати фільми як глядача. Однак мені сьогоднішньому не часто вдається отримати задоволення від фільму. Навіть коли трапляються справжні «цукерочки», я знаходжу привід посперечатися в думках із автором, придумати, що зробив би інакше.

Навіть у нашому фестивальному колективі з молодшими колегами під час відбору трапляються цікаві ситуації. Вони із захватом пропонують до програми фільм, а я їм кажу, що у 2005-му ми вже показували схожий і він був набагато талановитішим. Мої колеги цього, звісно, пам'ятати не можуть. Вони тоді у 5-й клас, напевно, ходили. А вже у нас уже три покоління працює над фестивалем. Коли ми тільки починали Docudays у 2003 році, знайти українське документальне кіно було майже неможливо. Один старший режисер якось нагадав мені, що ми його кіно взяли в програму майже перед відкриттям. Коли я відбирав перші фільми на фестиваль, то часом рахував лелек, кошенят та соняшники, щоб не заснути. Бідних випускників Карпенка-Карого псувала школа людей, які 30 років нічого не знімали. Молодь приходила і не мала ідей. Зараз люди стали сміливіші в усьому, вивільнилася якась енергія після Майдану. Тепер проблем з українською документалістикою немає. 60% фільмів на Docudays — це молоді режисери, які творять без жодної підтримки. І чомусь 80-90% цих режисерів — дівчата.

СУЧАСНА ДОКУМЕНТАЛІСТИКА

Сьогодні актуалізувався напрям імпраст-журналістики. Це кіно, яке викликає зміни у суспільстві. Docudays, наприклад, завжди був

на ньому сфокусований. Однак в інших країнах цей жанр розвинений краще. Не всі українські режисери задумуються про те, хто дивитиметься їхнє кіно і навіщо. Найчастіше вони хочуть створювати фільми для «найширшої аудиторії». Так не може бути. У Західній Європі давно зрозуміли, що лише чітке бачення аудиторії та прогностування впливу фільму може забезпечити його успіх. Мобільні пристрої теж змінили кіновиробництво. Через доступність інструментів кіно може зняти кожен. Однак не варто забувати, що в дитячому садочку ми всі починаємо вивчати літери, і при цьому хтось стає письменником, а хтось — ні.

Для мене процес створення фільму — майже сакральне дійство, яке забирало в мене та моїх колег купу нервів та сил. А мій син може зняти, змонтувати і викласти у мережу відео по дорозі з університету додому. Це насправді ознака нової цивілізації і нових способів комунікації. Наприклад, повнометражний фільм з багатомільйонним бюджетом може зібрати в мережі 30-40 переглядів. А відео школяра з телефону — мільйони.

Кіно демократизувалося. Від цього нікуди не подітися. Доступність інструментів породжує багато низькоякісних продуктів. Проте межа між професійним кіно і аматорським відео все ще досить чітка. Вона — в якості, естетиці, осмисленому монтажі, сюжеті. Я тішуся, що естетика неохайного кіно як відсилення до реальності відживає своє. Всі цим перенаситилися. Естетичне та осмислене кіно знову цікаве. До того ж, в Україні досить сильна операторська школа, яка може таке кіно продукувати.

Нове покоління режисерів та глядачів відкриває для себе теми заново. Добре, коли вони вічні. На них і говорити можна вічно. Але коли не вирішені за 10-15 років соціальні проблеми порушують у фільмі знову й знову, то це перестає бути цікавим.

Все ще гостро стоїть питання дистрибуції. Документальне кіно має свого глядача. Однак не кожен може дістатися до фільму і переглянути його. Не знають, як. Саме тому поширенням документалістики мають займатися спеціальні дистрибутори. У нас поки що цим займаються самі творці.

НЕСПРАВЖНІСТЬ У ДОКУМЕНТАЛІСТИЦІ

У фільмах Яцека Блавути часто трапляються такі сцени, коли ти

розумієш, що режисер їх підлаштував. Наприклад, у фільмі «Ненормальні» Яцек попросив головного героя привітати своїх друзів. Він пояснив мені це тим, що можна роками шукати правильну емоцію і сцену, щоб розказати правду про головних героїв. Можна тисячу слів сказати або ж показати один-єдиний кадр, який спрацює сильніше за все. Коли така сцена вбудовується у фільм чесно, я це допускаю. Однак коли намагаються змусити звичайних людей зіграти емоції, прочитати заготовлений текст або провокують на щось — це недопустимо. Це за межами добра й зла.

Мене колись просили проконсультувати фільм, де сцену у військоматі вирішили зняти з документальними героями. Спроба симулювати зробила фільм набагато гіршим. Людей лякала камера. Вони видавали монологи буцімто від себе, однак це виглядало жахливо нещиро. Дуже тонка грань між провокацією заради розкриття героя і симуляцією. Просити продавчину зіграти царицю — жахливо вульгарність.

ЦІКАВІСТЬ ДО ЖИТТЯ

Я досі займаюся Docudays та документалістикою через цікавість. Усе думаю, а раптом знайдеться фільм, який розкриє мені усі таємниці світобудови, відповідь на усі мої життєві питання, а я це пропущу? Мене це дуже засмуготить.

ГЕННАДІЙ КОФМАН РЕКОМЕНДУЄ ДОКУМЕНТАЛЬНІ ФІЛЬМИ:

«Старший на 10 хвилин», Лекс Франк;
«Акти вбивства», Джошуа Опенхаймер;
«Михайло та Даниїл», Андрій Задганський;
«Тлумачення снів», Андрій Задганський;
«Ненормальні», Яцек Блавута;
«Блокада», Сергій Лозницький;
«Все може трапитися», Марцель Лозинський;
«89 міліметрів від Європи», Марцель Лозинський;
«Чеська мрія», Віт Клусак, Філіп Ремунд.

Ангеліна ЛОМАКІНА, сайт «TheUkrainians», 30 серпня 2018 року, світлина Анни ІЛЬЧЕНКО

(У скороченому вигляді) ПОВНІСТЮ читайте матеріал за посиланням: <https://theukrainians.org/gen-nadij-kofman/>

СЕНЦОВ НЕ БУДЕ ПРОСИТИ ПУТИНА ПРО ПОМИЛУВАННЯ — АДВОКАТ

Стан Олега СЕНЦОВА, українського режисера, засудженого в Росії, стабільний, хоча співробітники російської колонії стурбовані його здоров'ям і намагаються «переломити», аби той припинив голодування. Про це в коментарі «Громадському» повідомив адвокат Дмитро ДІНЗЕ, який відвідав СЕНЦОВА 7 вересня. СЕНЦОВ станом на 9 вересня голодує 119-й день.

«Більше за все через здоров'я СЕНЦОВА стурбована колонія, адже там вважають, що він підходить до тієї ситуації, коли вже будуть незворотні зміни. Його намагаються «переломити», аби він припинив голодування. Ставлять на те, що нібито політичні доводи вже вичерпані і нікому вже нецікаво, що він голодує, тому це ніби безглуздо», – сказав адвокат.

ДІНЗЕ наголосив, що це не можна назвати тиском, однак це схоже на монотонні вмовляння, які відбуваються щодня. Утім СЕНЦОВ не збирається припинити голодування, каже ДІНЗЕ, йому, як і раніше, ставлять крапельниці, також він вживає поживну суміш. Адвокат додає, що Олег виглядає так само, як і на останніх фото в колонії, які раніше Росія надіслала Україні. Також він розповів, що Олег СЕНЦОВ усе ще сподівається на своє звільнення, однак надії все менше. ДІНЗЕ розповів СЕНЦОВУ про те, що Кремль вимагає від нього особистого прохання про помилування, що лише так це питання почнуть розглядати, Олег заявив, що просити про це ПУТИНА не буде, пише «Громадське». Видання додає, що адвокат із СЕНЦОВИМ домовилися знову зустрітися наприкінці вересня-початку жовтня.

Олег СЕНЦОВ був засуджений у Росії в серпні 2015 року на 20 років колонії суворого режиму за звинуваченням у плануванні терактів у анексованому Криму. Він провини не визнає. 14 травня режисер оголосив безстрокове го-

лодування, вимагаючи звільнення українських політв'язнів у Росії.

Раніше уповноважений Верховної Ради України з прав людини з посиланням на адвоката Дмитра ДІНЗЕ повідомляла, що у СЕНЦОВА триває третя затяжна криза, але він не має наміру зупинити голодування. «Він п'є мінімальну кількість медичної суміші і воду, щоб не знепритомніти й контролювати дії, які з ним відбуваються. Його вага вже знизилася до 70 кілограмів», – зазначила омбудсмен.

Наприкінці липня Європейський суд з прав людини закликав засудженого в Росії українського режисера Олега СЕНЦОВА припинити голодування й прийняти будь-яке лікування, яке покращить його стан. Водночас суд вимагає від Росії невідкладно надати СЕНЦОВУ необхідне лікування в медичній установі.

З вимогою негайно звільнити СЕНЦОВА в останні місяці виступили численні діячі світової культури, а також політики і правозахисники. У США петиція на сайті Білого дому на підтримку українського режисера набрала понад 100 тисяч підписів. Це означає, що тепер, згідно з американським законодавством, документ буде направлений на розгляд профільного відомства.

Сайт радіо «Свобода», 9 вересня 2018 року

<https://www.radiosvoboda.org/a/news/29479824.html>

На світлинах: (на 1-й сторінці) – Олег СЕНЦОВ. Розміщена за посиланням: https://gdb.rferl.org/E9CCC6B4-74EE-4E79-BC7D-56AECBE619D3_w1023_r1_s.jpg; (на 3-й сторінці) Олег СЕНЦОВ на одній із світлин, надісланих із Росії, яка підписана 9 серпня 2018 року. Розміщена за посиланням: https://gdb.rferl.org/0F978490-2272-4F55-AF66-8BA8E9FA9A4E_w650_r0_s.jpg

Дніпряни закликають долучитися до вимог перевірки викидів «Петровки» на екологічність

У Дніпрі активісти громадської організації «Save Dnipro» закликають містян допомогти змусити екологічну інспекцію перевірити ПрАТ «ДМЗ». Про це йдеться на сторінці у Facebook «Save Dnipro», передає «Дніпроград». Протягом останніх місяців дніпряни активно скаржаться у соціальних мережах на понаднормові викиди під час роботи виробничих потужностей так званої «Петровки».

«Ми вважаємо неможливою таку роботу підприємства, яке знаходиться у самому серці міста-мільйонника та завдає шкоди здоров'ю одразу такій величезній кількості мешканців, серед яких багато дітей, в яких саме розпочався навчальний процес. Тому ми звернулись самі та підготували відповідну форму скарги до Державної екологічної інспекції щодо проведення позапланової перевірки даного виробництва», – йдеться у повідомленні. Дніпрянам пропонують заповнити скаргу та відправити її електронною поштою на електронну адресу info@dei.gov.ua.

«Попередньо ми звернулись до Дніпровської міської ради із запитом на публічну інформацію про показники вимірів стану повітря стаціонарною станцією моніторингу, яка належить міській раді та знаходиться на пр. Сергія НІГОЯНА, але нам було відмовлено у наданні таких даних, посилаючись на процес відладки обладнання, хоча станція була встановлена майже рік тому та коштувала бюджету

2 200 000 грн. Це є грубим порушенням наших конституційних прав на доступ до екологічної інформації», – зазначили активісти.

Дарина ТВАРА, сайт «Дніпроград», 11 вересня 2018 року

Громадянська позиція

Колективізація і голодомор на Бориспільщині

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

Бо свідомо протидіяли заходам місцевої влади з реалізації політики більшовицької партії та уряду й чинили активний спротив «законним» діям «народної» влади. Тому засуджені «народним» судом до різних термінів позбавлення волі й «перевиховання» у виправно-трудовах таборах...».

Як з'ясувалося з подальшою розповіддю Івана Сайка, насправді щодо жодного із «ворогів» не було проведено ніяких передбачених законодавством процесуальних дій. Ніхто з них ніколи не переступав порогу судової зали, не бачив ні суддів, ні прокурорів (не кажучи вже про адвокатів), не давав нікому жодних пояснень щодо своїх «злочинів». Отаким було комуністичне судочинство – «найсправедливіше і найгуманніше» у світі!

«Іхали ми довго, – продовжував Іван Панасович, – Ніхто не знав, куди нас везуть. Раз на добу «ворогам» давали шматок замерзлого хліба. Багато-хто з невільників, не витримавши холоду й голоду, віддав Богові душу. Конвоїри під час рідкісних зупинок потяга витягували померлих з вагонів і викидали прямо у сніг. Коли двері відчинялися, ми встигли помітити, що кругом ростуть густі ліси, переважно соснові. І морози не відступали. Тому зрозуміли: нас везуть на північ. Тижнів через два поїзд прибув до якоїсь станції. Всім, хто вижив у цій дорозі смерті, повідомили, що за ворожу, контрреволюційну діяльність відбуватимемо покарання в таборах суворого режиму. Нас посадили на баржу і морем доставили на один із островів Соловецького архіпелагу.

Ми проживали в холодних дерев'яних бараках, працювали на заготівлі лісу. Серед невільників були не тільки «куркулі» – майже всі з України, але й люди інтелігентних професій: професори, інженери, письменники, священики, навіть академіки. Порізани на колоди корабельні сосни доставляли до моря і вручну вантажили на баржі. Траплялися випадки, коли по деревину прибували іноземні судна. Тоді декотрим невільникам під час навантажувальних робіт вдавалося сховатися між сосновими колодами на баржі і втекти за кордон. Одного разу я теж мав можливість таким способом виїхати до Норвегії. Але в останній момент зупинила думка про родину. Я усвідомлював: втеча за кордон назавжди перерве всі зв'язки з рідними людьми, Борисполем та Україною. А я дуже хотів побачити дітей, дружину і батьків. Бо через заборону листування не знав, як склалася їхня доля після мого арешту, знищення садиби й господарства. **Тому в останню мить перед можливістю втекти від комуністичного рабства і здобути свободу в демократичній країні я передумав. І залишився відбувати до кінця п'ятирічний термін ув'язнення.**

На Соловках зустрічав багатьох земляків. Серед них – двоє дуже знамих, авторитетних і поважних у Борисполі людей. Це були колишній директор гімназії і священик Української автокефальної православної церк-

ви. Вони були виснажені непосильною роботою, дуже змучені і хворі. Як мені стало відомо від інших в'язнів, вони не витримали важкої праці, голоду й лютого холоду, щоденних знущань. А тому обидва загинули на чужині. На жаль, ніхто не цінував людського життя. Одні вмирали від хвороб і виснаження, інші гинули під час роботи в лісі (від падіння спіяного дерева). Багатьох вбивали конвоїри. А вже щоденно, коли ми втомлені й голодні поверталися колоною в табір, люті охоронці з криками: «Бистреє, контрікі! Шевелітьсь!» важкими палицями били по головах усіх, хто відставав. Тих із числа хворих і немічних, хто падав і не міг підвестися, добивали. Або залишали покалічених вмирати на снігу. Померлих і вбитих складали штабелями в лісі. **Через декілька днів від людей залишалися самі кості. Бо їхні тіла з'їдали россомахи, лисиці та інші хижі звірі.** До мене доля була прихильнішою. Я вижив у нелюдських умовах. Можливо, через те, що мав міцне здоров'я, був молодим, витривалим і звичним до важкої фізичної праці. Відбувши весь призначений термін покарання, повернувся додому. Проте радість омріяної зустрічі з родиною була затьмарена великим душевним болем: я не побачив улюблених дітей. Запланована дружина розповіла, що від тривалого перебування на снігу й морозі немовлята захворіли на запалення легень і помирали...».

Отже, ні перед ким і ні в чому не винуватих українських дітей сатанинська комуністична влада убила цинічно і безжално.

За словами Івана Панасовича (як і до глибокої старості зберіг міцне здоров'я й у 90 років мав добрий зір і слух, їздив вулицями Борисполя велосипедом, мав силу, пам'ять і світлий розум) місцеві комуністичні активісти грубо перешкодили його дружині взяти на руки дітей, що голосно плакали, аби загорнути їх у теплий одяг. Більш того, кати не дозволили підстелити під немовлят хоча б трохи сіна і навмисно роздягли їх догола. За словами І. Сайка, навіть гітлерівці не коїли в Борисполі настільки жорстоких злочинів проти українців!

Хіба дитовбивство маленьких доньок Івана Сайка (як і загибель від лютого голоду мільйонів дітей у 1932-33 рр.) не було актом геноциду московських окупантів проти українського народу?!

Згодом у родині Сайків народилися інші діти. Декілька разів мені довелось спілкуватися з двома його дочками. Вони були людьми патріотичними й інтелігентними. Брала активну участь у революційних подіях 1989-1991 років.

Анатолій КОВАЛЬЧУК, у 1992-1996 р. р. відповідальний секретар Бориспільської районної комісії з питань поновлення прав реабілітованих, учасник боротьби за Незалежність України у 20-му столітті, кавалер ордена «За мужність» Ш ст.

(Закінчення в наступному числі)

матеріалом про Сашу «Вона дуже рано відкрила для себе таємницю слова»). Діти з цікавістю читали про свою ровесницю.

Презентація творчості відбувалась у приміщенні недільної школи місцевого православного храму УПЦ Київського патріархату в м. Березне. Дітей ознайомили з життєвим та творчим доробком юної письменниці, переглянули слайди на екрані, прослухали вірші Олександри та пісні на її слова. Борис БАБЕНКО заспівав власну пісню про Івана СІРКА на слова Олександри. На завершення мандрівний кобзар заспівав українську народну пісню Січових Стрільців

У таборі, в рамках проекту "Діти козацького роду"

Автобус із Києва з дітьми із Броварів виїхав 29 липня, взявши ще групу з Василькова і попрямували до м. Березне, що на Рівненщині.

З нами був і мандрівний кобзар України Борис БАБЕНКО. Мандруючи селами Березнівського району, він грав на козацьких інструментах, співав козацькі пісні, які із захопленням слухали присутні. Зупинившись в Березному, де функціонував дитячий табір «Діти козацького роду», Борис Феодосійович навчав дітей грі на козацьких інструментах, розучував з ними козацькі пісні.

Мандрівний кобзар Борис БАБЕНКО запросив і мене, дідуся Олександри БУРБЕЛО, щоб я в таборі провів презентацію творчості юної письменниці, поетеси, члена Національної спілки письменників України, твори якої включені в програму української

«Хлопці підемо», присвятити її творчості Олександри БУРБЕЛО, батькам Саші – Світлані БЕВЗ і Сергію БУРБЕЛО і мені, її дідусяві. Акомпанували Борис БАБЕНКО та Мирослав СИНИЦЯ, приспів співали всі присутні на презентації:

«Хлопці, підемо, боротися будемо
За Україну, за вільні права».

Володимир БУРБЕЛО, з Броварів і з Києва.
На світлинах: в таборі, разом з дітьми.

літератури 5-9 класів і вивчаються у всіх навчальних закладах України – моєї онуки Олександри БУРБЕЛО. Я з радістю погодився.

Табір знаходився у Березнівському НВК «Загальноосвітній школі-інтернаті І-ІІІ ст. МНВК». На території закладу були встановлені намети, де проживали діти; частина дітей розташувалися в корпусі інтернату.

Володимир ШЕВЧУК – голова громадської організації «Федерація козацького хортингу України» з дітьми проводив заняття з основ хортингу, елементах самозахисту, фізичної підготовки.

В таборі організували також постійно-діючу виставку про

життя і творчість Олександри БУРБЕЛО, на якій були представлені книги вже навіки юної письменниці та газети (серед них і газета «Промінь Просвіти Є» №32 від 12.06.2018 року з

Нагородили за «Героям слава!»

Головна редакторка всеукраїнського журналу «Вигадай, думай, грай» Оксана ДАВИДОВА 3 вересня цього року отримала нагороду за книжку «Героям слава! Розповіді для дітей про героїв фронту і тилу», ставши лауреатом ХІХ загальнонаціонального конкурсу «Українська мова – мова єднання» у номінації «Рубежі подвигів і безсмертя» за її впорядкування. І це справді блискуча творча перемога журналістки й письменниці. До того ж, вона є й авторкою одного з восьми творів, що увійшли до збірки..

Згадаймо, як про вихід цієї книжки писала кореспондентка газети «День» Інна ЛИХОВИД в числі 104-му газети 2015-го року:

«Перша збірка для дітей про героїв АТО у видавництві «Мамине сонечко» вийшла під назвою «Героям слава!». Невеликий тираж — 15 тисяч примірників — розійшовся Україною за два тижні... Авторів для першої спроби шукали через конкурс, на який надійшло понад 50 оповідань. Оксана ДАВИДОВА, відповідальний редактор збірки, зазначає, що деякі твори повертали авторам по кілька разів на доопрацювання. «Бо писати для дітей складніше, ніж для дорослих, і треба подати зрозумілою мовою, не налякати дітей, додати їм віри та оптимізму. Були оповідання, що все гірко, тяжко, все буде погано, але треба показати героїзм воїнів, не акцентувати на тяжких моментах», — пояснює Оксана ДАВИДОВА. Тестували відібрані оповідання на собі, також їх читали родини редакторів-видавців і діти. Прототипами героїв стали реальні особи, часто ті, кого автори знали особисто, або ті, кому допомагали як волонтери...».

І приємно також пригадати, що одним із восьми цих перших авторів була й редакторка радіомовлення ТРК «Криворіжжя» й незмінна кореспондентка нашої газети Олена МАКОВІЙ, яка є активісткою ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство». Вона свого часу майже одинадцять років поспіль керувала літературно-творчою студією «Імідж» Палацу дитячо-юнацької творчості Центрально-Міського району, серед її вихованців є переможці й призери всеукраїнських конкурсів.

Пізніше ці історії для дітей були надруковані також у всеукраїнських журналах «Барвінок», «Світ дитини» й інших. Зокрема, оповідання Олени МАКОВІЙ «Тихий художник посеред грому війни» - у травневому випуску за 2015-й рік всеукраїнського реабілітаційного щомісячного журналу для дітей «Школяр» Українського товариства сліпих, який видається з 1934-го року.

Пізніше ці історії для дітей були надруковані також у всеукраїнських журналах «Барвінок», «Світ дитини» й інших. Зокрема, оповідання Олени МАКОВІЙ «Тихий художник посеред грому війни» - у травневому випуску за 2015-й рік всеукраїнського реабілітаційного щомісячного журналу для дітей «Школяр» Українського товариства сліпих, який видається з 1934-го року.

У Дніпрі відбувся допрем'єрний показ фільму за мотивами повісті Кузьми СКРЯБІНА

10 вересня, у Дніпрі відбувся допрем'єрний показ українського фільму «Місто, в якому не ходять гроші» за мотивами однойменної повісті музиканта Кузьми СКРЯБІНА. Перегляд проходив в кінотеатрі «MULTIPLEX», який розташований в ТРЦ «Караван». Про це повідомляє кореспондент «Дніпроград» зі слів режисера та сценариста стрічки. «Зйомки фільму були заплановані ще за життя Кузьми СКРЯБІНА у 2013 році. В той час ми шукали сценарій для екранізації і я повідомила Кузьмі, що хочу знімати саме його повість з однойменною назвою», - пояснила режисер фільму «Місто, в якому не ходять гроші» Ганка ТРЕТЯК. За словами режисера, планувалося, що Кузьма СКРЯБІН зіграє в фільмі одну з ролей, а також займатиметься музичним супроводом. Однак зйомки розпочалися у 2016 році, на той час життя музиканта обірвалося. «Сюжет побудований на історії з життя дівчини Аліси, яка зранку, прокинувшись у власній квартирі після бурхливого вечора, знаходить квиток до іншого міста. Героїня вирушає в подорож та опиняється у місті, в якому не ходять гроші. Тож жителі обмінюються необхідними послугами один з одним», - розповів сценарист і актор фільму Андрій ХОХОЛКІН.

Примітно, що у стрічці збережені діалоги в тому вигляді, в якому написав Кузьма СКРЯБІН. Авторі зазначили, що у фільмі ставляться наступні питання: свободи вибору, відкритості суспільства, на що готова йти людина, аби отримати необхідне, а також питання цінності часу. «Дніпро стало п'ятим містом в рамках допрем'єрного туру, вже 12 вересня відбудеться прем'єрний показ у Києві. Сподіваємось, що у Дніпрі фільм переглянуть усі, хто любить творчість Кузьми СКРЯБІНА та хочуть побачити його талант літератора й оповідача», - додала Ганка ТРЕТЯК. З 13 вересня прокат стартує в кінотеатрах усієї України, тож очі дніпряни зможуть завітати на кіносеанс у найближчий час. Раніше повідомлялося, що у Дніпрі стартував прокат української історичної драми «Таємний щоденник Симона Петлюри».

Людмила СТУПАК,
сайт «Дніпроград», 11 вересня 2018 року

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник-ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідоцтво про державну реєстрацію № 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net.
Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО,
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на місяць. Комп'ютерна верстка Л. Верьовки.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газету друкує офсетним способом КП «Криворізька друкарня» Криворізької міської ради 50050, м. Кривий Ріг, пр. Металургів, 28, тел. 90-63-35.
Обсяг-1 друкований аркуш. Наклад-1000 примірників. Замовлення № 1678.